

Delkendelse afsagt den 13. april 2021 af Voldgiftsretten, Byggeri og Anlæg, i sag nr. C-15521

Bygherre havde ikke betalt rettidigt i tilfælde, hvor betaling var sket på sidste rettidige betalingsdag, således at beløbet først kom entreprenøren i hænde efter denne dag. Renter. Spørgsmål om retsvirkningerne af en aftale om anvendelse af FIK-kort, om dansk rets almindelige regel samt om forholdet til EU-retten.

Sagsnummer: C-15521

Domstol: VNAEVN

Sagsnummer: C-15521

Afgørelsesdato: 2021-04-13

Mellem bygherre BH og entreprenør E opstod der bl.a. tvist, om der er sket rettidig betaling, når et beløb er trukket på BH's konto på forfaldsdagen (posthus-/pengeinstitutreglen), eller om betalingen først er sket, når E har rådighed over denne (pengereglen), samt om [gældsbrevslovens § 5, stk. 2](#) finder anvendelse, således at en betaling, hvor forfaldsdagen er en lørdag eller en helligdag, er rettidig, når betalingen er kommet frem eller sker den efterfølgende hverdag. - Voldgiftsretten, der bestod af tre juridiske dommere, udtalte indledningsvis som sin opfattelse, at udgangspunktet efter dansk ret forsat er, at rettidig betaling foreligger, når betalingen er kommet frem til kreditor på den angivne forfaldsdag, jf. [gældsbrevslovens § 3](#). Voldgiftsretten tilføjede, at [AB 92 § 22, stk. 11](#), jf. stk. 1, må forstås i overensstemmelse hermed, og bemærkede i tilknytning hertil, at parterne havde aftalt [AB 92](#) med den ændring, at der tilkom BH en betalingsfrist på 30 kalenderdage i stedet for 15 arbejdsdage som angivet i § 22, stk. 1. Udgangspunktet måtte herefter være, at BH skulle betale rente, ^[Note 1] såfremt betalingen var kommet frem til E senere end 30 kalenderdage efter, at BH havde modtaget fakturaen fra E. Hvad angik fakturaer, hvor forfaldsdagen var enten en lørdag eller en søndag, og hvor betalingen derfor først blev debiteret BH's konto den efterfølgende hverdag, fandt voldgiftsretten, at bestemmelsen i [gældsbrevslovens § 5, stk. 2](#), ikke kunne anses for et generelt gældende princip i dansk ret, hvorfor betalingen af de anførte fakturaer ikke kunne anses for rettidig. Hvad angik de øvrige fakturaer, hvor der mellem parterne var aftalt elektronisk afregning (i overensstemmelse med BH's forpligtelser efter bekendtgørelse om elektronisk afregning med offentlige myndigheder, jf. [bekendtgørelse nr. 206 af 11. marts 2011](#)), udtalte voldgiftsretten bl.a. følgende: »[...] bestemmelsen i [betalingslovens § 107](#) omhandler forholdet mellem betaleren og betalingsmodtageren i tilfælde, hvor der foreligger manglende eller mangelfuld gennemførelse af en betalingstransaktion, og at den tager sigte på at friholde betaleren for risikoen for betalingens forsendelse og forsinkelse i disse tilfælde. Bestemmelsen i [betalingslovens § 107, 2. pkt.](#), ^[Note 2] er dermed ikke en almindelig regel for alle betalinger, der sker ved bankoverførsler, der kan begrunde, at posthusreglen er lovfæstet.« Derimod fandt voldgiftsretten, at den omstændighed, at det var fastlagt i parternes aftale, at E skulle fremsende fakturaer med angivelse af FIK-kode til brug for betalingen gennem Det Fælles Indbetalingsystem, måtte indebære, at E havde tiltrådt indbetalingssystemets regel om, at betalingsdagen er den dag, hvor debtors konto debiteres, hvis betalingen sker ved overførsel fra debtors konto, således at [AB 92 § 22, stk. 11](#), jf. stk. 1, herved må anses for fraveget ved parternes aftale. BH's betaling af disse fakturaer var således isoleret set rettidig i henhold hertil. Herefter delte voldgiftsdommerne sig med hensyn til spørgsmålet, om dette resultat var i overensstemmelse med EU-

retten, nærmere bestemt af artikel 4, stk. 3, litra a, pkt. i) i [Direktiv 2011/7/EU](#), herunder direktivets betragtning 17. To dommere mente herefter, at betalingen *ikke* var rettidig. Den dissenterende dommer anførte bl.a., at parterne havde aftalt, hvornår betaling kunne finde sted, og at direktivet ikke indeholdt en regel svarende til betragtning 17. Af disse grunde og under hensyntagen til, at fortolkningsspørgsmålet i relation til EU-retten var til afgørelse under en voldgiftssag, stemte den pågældende for at anse disse fakturaer for betalt rettidigt. Der blev afsagt kendelse i overensstemmelse med flertallets afgørelse.

Entreprenør E A/S (advokat Christian Johansen) mod Bygherre BH (advokat Kasper Mortensen)

Voldgiftsnævnet

1. Indledning

Advokat Christian Johansen har ved klageskrift modtaget den 29. juni 2020 anmodet Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed om at nedsætte en voldgiftsret til afgørelse af en tvist mellem ovennævnte parter om betaling af ubetalte fakturaer for arbejde udført på ... bygningen i

Voldgiftsnævnet har i anledning heraf nedsat en voldgiftsret i henhold til »Regler for voldgiftsbehandling inden for bygge- og anlægsvirksomhed« bestående af fhv. landsdommer Ulla Langholz som foreløbig eneste dommer.

I sagen, der drejer sig om E's udførelse af el-entreprisen i ... bygningen, har E indgivet 5 klageskrifter, der omhandler renter af for sent betalte fakturaer, stilstand og forcering. Klageskrift 1 og 4 vedrører således betaling af ca. 5.000.000 kr. i renter som følge af for sen betaling.

Under sagens forberedelse har BH anmodet om, at spørgsmålet om, hvornår en betaling må anses for rettidig, udskilles til særskilt påkendelse, idet dette er afgørende, for så vidt angår 118 fakturaer og af betydning for yderligere en række fakturaer. Problemstillingen ville kunne belyses gennem 5 udvalgte fakturaer. BH anmodede samtidig om, at Voldgiftsretten sættes med 3 juridiske dommere til afgørelse af dette spørgsmål.

Ved kendelse af 15. december 2020 imødekom voldgiftsretten begæringen, og spørgsmålet er herefter udskilt til særskilt forhandling, ligesom voldgiftsretten er tiltrådt af landsdommerne Henrik Gunst Andersen og Ole Græsbøll Olesen.

Problemet i denne afgørelse er således, om der er sket rettidig betaling, når et beløb er trukket på BH's konto på forfaldsdagen (posthus-/pengeinstitutreglen), eller om betalingen først er sket, når E har rådighed over denne (pengereglen), samt om [gældsbrevslovens § 5, stk. 2](#), finder anvendelse, således at en betaling, hvor forfaldsdagen er en lørdag eller en helligdag, er rettidig, når betalingen er kommet frem eller sker den efterfølgende hverdag.

2. Påstande og hovedforhandling

Under delforhandlingen har BH nedlagt følgende påstande:

- 1) E tilpligtes at anerkende, at fakturanr. [1] forfaldt til betaling søndag den 29. oktober 2017, og at BH's betaling af beløbet som debiteret fredag den 27. oktober 2017 var rettidig.
- 2) E tilpligtes at anerkende, at fakturanr. [2] forfaldt til betaling lørdag den 30. november 2019, og at BH's betaling af beløbet som debiteret mandag den 2. december 2019 var rettidig.
- 3) E tilpligtes at anerkende, at fakturanr. [3] forfaldt til betaling torsdag den 13. februar 2020, og at BH's betaling af beløbet som debiteret torsdag den 13. februar 2020 var rettidig.
- 4) E tilpligtes at anerkende, at fakturanr. [4] forfaldt til betaling søndag den 5. april 2020, og at BH's betaling af beløbet som debiteret mandag den 6. april 2020 var rettidig.

5) E tilpligtes at anerkende, at fakturanr. [5] forfaldt til betaling søndag den 5. april 2020, og at BH's betaling af beløbet som debiteret mandag den 6. april 2020 var rettidig.

E har påstået frifindelse og nedlagt følgende påstande til selvstændig kendelse:

(i) BH tilpligtes at anerkende, at sidste rettidige betalingsdato for faktura [1] var den 29. oktober 2017, og at BH's betaling, der var til rådighed på E's konto den 30. oktober 2017, dermed var for sen.

(ii) BH tilpligtes at anerkende, at sidste rettidige betalingsdato for faktura [2] var den 30. november 2019, og at BH's betaling, der var til rådighed på E's konto den 3. december 2019, dermed var for sen.

(iii) BH tilpligtes at anerkende, at sidste rettidige betalingsdato for faktura [3] var den 13. februar 2020, og at BH's betaling, der var til rådighed på E's konto den 14. februar 2020, dermed var for sen.

(iv) BH tilpligtes at anerkende, at sidste rettidige betalingsdato for faktura [4] var den 5. april 2020, og at BH's betaling, der var til rådighed på E's konto den 7. april 2020, dermed var for sen.

(v) BH tilpligtes at anerkende, at sidste rettidige betalingsdato for faktura [5] var den 5. april 2020, og at BH's betaling, der var til rådighed på E's konto den 7. april 2020, dermed var for sen.

Der er afholdt delforhandling den 9. marts 2021 i Voldgiftsnævnets lokaler, Vesterbrogade 2 B, København.

3. Kort sagsfremstilling

BH og E indgik den 25. august 2014 en entrepriseaftale, hvorefter E påtog sig at udføre El-anlægsentreprisen i forbindelse med opførelse af ... bygningen på ...vej i Af byggesagsbeskrivelsen fremgår bl.a., at [AB 92](#) finder anvendelse mellem parterne, og der er vedrørende betaling anført:

»Ad § 22 stk. 1:

Entreprenørens fakturaer skal betales af bygherren senest 30 kalenderdage efter modtagelsen, såfremt de opfylder bygherrens formelle krav til udformning af faktura. Bygherren skal jf. stk. 11 betale det beløb, der på byggepladsen er ydet kontraktmæssige arbejder og materialer for.

Fakturering skal ske i henhold til [bekendtgørelse nr. 991 af 7. oktober 2004](#) om elektronisk afregning med offentlige myndigheder...

Fakturering

Udkast til á conto begæringer for kontraktarbejder (jf. evt. betalingsplan) samt udkast til fakturaer for tillægsarbejder fremlægges for byggeledelse til godkendelse før fakturering....

Efter godkendelse fra byggeledelsen kan der faktureres fra entreprenør.... Al fakturering foretages elektronisk.«

De fremlagte og af påstand 1-5 omfattede fakturaer er udstedt henholdsvis den 29. september 2017, den 31. oktober 2019, den 30. december 2019, den 31. marts 2020 og den 31. marts 2020 og er ubestridt modtaget af BH på udstedelsesdagen. Af fakturaerne fremgår yderligere bl.a. de i påstandene angivne forfaldsdatoer samt en FIK-kode.

Betalinger fra offentlige myndigheder sker ved brug af betalingssystemet Navision Stat og i en af Moderniseringsstyrelsen udstedt vejledning af 19. december 2019 til brug for medarbejdere, der behandler købsdokumenter, og som sender betalinger til banken, fremgår, at der i systemet er indsat en særlig funktion i form af en tabel kaldet »Bankhelligdage«. Om tabellen er anført:

»Denne tabel bruger du, til at styre at der ikke foretages betalinger på en bankhelligdag, eller på egne valgte datoer. Helligdagstabellen sikrer, at betalinger, der forfalder i fx en weekend, udsøges bankdagen før weekenden...«

Under vejledningens beskrivelse af de enkelte felter, som medarbejderen skal udfylde, er vedrørende betalingsdato anført:

»Datoen, der står i feltet er lig med forfaldsdato, der svarer til den dag, betalingen hæves fra bankkontoen.

Bemærk: Skal betalingen være på kreditors konto på forfaldsdagen, skal du registrere fakturaen med en bogføringsdato der svare til en dag før den dato, der står anført på fakturaen. Ved udlandsbetalinger skal forfaldsdatoen være op til fire dagen før, hvis du skal være sikker på den er på kontoen.«

Til brug for denne sag har BH's Center for Økonomi udarbejdet et notat om Proces for betaling af leverandør fakturaer. Af notatet fremgår bl.a.:

»Alle leverandør fakturaer bliver håndteret elektronisk i Indfak systemet.

Fakturaerne bliver indlæst elektronisk i Indfak, med de oplysninger de er født med: Fakturadato, forfaldsdato, fakturabeløb, beskrivelse, leverandørens cvr.nr. og FIK kode. Disse oplysninger er leveret af leverandøren og kan ikke ændres.

...

Når fakturaerne er godkendt i Indfak, bliver de overført og bogført i Navision Stat af Statens Administration (SAM)

...Fakturaer bliver normalt betalt automatisk til forfaldsdagen, som noteret på fakturaen, via en udbetalingskladde udarbejdet af SAM.

...Udbetalingskladden er automatisk sat op til at fremsøge bilag, der har forfald 1. mdr. frem, så medarbejderne ikke skal ind og vælge bilag, der skal afregnes. ...

...I forhold til, at en forfaldsdato ligger på en søndag, så er lørdag/søndag og helligdage ikke bankdage, der kan kun udbetales på bankdage, derfor vil udbetaling i sådanne tilfælde skulle ske senest på bankdag op til forfaldsdato.

Den normale betalingsordning er, at betalingsdatoen automatisk sættes til forfaldsdatoen. Forfaldsdatoen er overført automatisk i forbindelse med overførslen af fakturaer fra Infak til Navision. Men på grund af den nuværende COVID-19 situation, er det imidlertid besluttet, at fakturaer betales dag til dag, hvilket foregår ved at SAM manuelt ændrer betalingsdatoen i udbetalingskladden i Navision.«

Procedure.

BH har procederet i overensstemmelse med sit sammenfattende processkrift af 26. februar 2021, hvori er anført bl.a.:

»Fælles for de udvalgte fakturaer er, at BH er enig i fakturaens datering, at fakturaen er modtaget som anført af E, at BH ikke har materielle indvendinger mod det fakturerede beløb, og at fakturabeløbet er sat til betaling og rent faktisk trukket på BH's konto senest på den sidste rettidige betalingsdato (forfaldsdatoen, eventuelt udskudt til førstkommande bankdag), men hvor E først har modtaget betalingen den næstkommende hverdag eller senere.

Fakturanr. [1]

Faktura [1] har et pålydende på kr. 1.806.414,32. Fakturaen er dateret den 29. september 2017 med angivelse af sidste rettidige betalingsdato (forfaldsdato) den 29. oktober 2017, der var en søndag.

Fakturaen blev modtaget den 29. september 2017.

Fakturabeløbet er debiteret på BH's konto fredag den 27. oktober 2017, som var sidste hverdag inden forfaldsdatoen.

Fakturaen er således debiteret på BH's konto før den sidste rettidige betalingsdato (forfaldsdatoen). Beløbet er ifølge E's oplysninger krediteret E's konto mandag den 30. oktober 2017, som var første hverdag efter forfaldsdatoen.

Fakturanr. [2]

Faktura [2] har et pålydende på kr. 166.927,50. Fakturaen er dateret den 31. oktober 2019 med angivelse af sidste rettidige betalingsdato (forfaldsdato) den 30. november 2019, som var en lørdag.

Fakturaen blev modtaget den 31. oktober 2019.

Fakturabeløbet er debiteret på BH's konto den 2. december 2019, som var første hverdag efter forfaldsdatoen.

Den 30. november 2019 var en lørdag, og fakturaen er således debiteret på BH's konto først kommende hverdag, den 2. december 2019. Beløbet er ifølge E's oplysninger krediteret E's konto 1 dag senere, den 3. december 2019.

Fakturanr. [3]

Faktura [3] har et pålydende på kr. 119.893,75. Fakturaen er dateret den 30. december 2019 med angivelse af sidste rettidige betalingsdato (forfaldsdato) den 13. februar 2020, som var en torsdag.

Fakturaen blev modtaget den 30. december 2019.

Fakturabeløbet er debiteret på BH's konto den 13. februar 2020.

Fakturaen er således debiteret på BH's konto på den sidste rettidige betalingsdato (forfaldsdatoen). Beløbet er ifølge E's oplysninger krediteret E's konto 1 dag senere, den 14. februar 2020, og dermed efter forfaldsdatoen.

Fakturanr. [4]

Faktura [4] har et pålydende på kr. 91.577,50. Fakturaen er dateret den 31. marts 2020 med angivelse af sidste rettidige betalingsdato (forfaldsdato) den 5. april 2020, som var en søndag.

Fakturaen blev modtaget den 31. marts 2020.

Fakturabeløbet er debiteret på BH's konto den 6. april 2020, som var første hverdag efter forfaldsdatoen.

Den 5. april 2020 var en søndag, og fakturaen er således debiteret på BH's konto først kommende hverdag, den 6. april 2020. Beløbet er ifølge E's oplysninger krediteret E's konto 1 dag senere, den 7. april 2020.

Fakturanr. [5]

Faktura [5] har et pålydende på kr. 143.810,00. Fakturaen er dateret den 31. marts 2020 med angivelse af sidste rettidige betalingsdato (forfaldsdato) den 5. april 2020, som var en søndag.

Fakturaen blev modtaget den 31. marts 2020.

Fakturabeløbet er debiteret på BH's konto den 6. april 2020 (E side 114), som var første hverdag efter forfaldsdatoen.

Den 5. april 2020 var en søndag, og fakturaen er således debiteret på BH's konto først kommende hverdag den 6. april 2020. Beløbet er ifølge E's oplysninger krediteret E's konto 1 dag senere, den 7. april 2020.

BH's overordnede anbringender

BH gør overordnet gældende, at »posthusreglen« finder anvendelse i parternes kontraktforhold. E har anført, at BH's påstand i realiteten angår to selvstændige problemstillinger, som isoleret set vedrører dels posthusreglen, dels udskydelse af forfaldsdagen, jf. princippet i gældsbrevslovens § 5, stk. 2. Efter BH's opfattelse er det ikke så afgørende for vurdering af de 5 fakturaer, om man vil formelt vil adskille princippet i gældsbrevslovens § 5, stk. 2 og »posthusreglen«, eller om posthusreglen skal anses for at vedrøre »bankdage«. Det afgørende er, om betaling skal anses for rettidig, hvis betalingen er trukket på BH's konto på (den første bankdag efter) forfaldsdagen. Hvis man vil foretage den adskillelse, som E har anført, så gælder gældsbrevslovens § 5, stk. 2, selvstændigt for retsforholdet mellem parterne.

BH's betalingsforpligtelse

BH's betalingsforpligtelse følger af AB 92 § 22, stk. 1-11. Parterne har som en del af kontraktgrundlaget foretaget en række modifikationer til AB 92 § 22, hvilke fremgår af Byggesagsbeskrivelsen (»BSB«).

Det fremgår af BSB, modifikation til AB § 22, stk. 1, at

»Entreprenørens fakturaer skal betales af bygherren senest 30 kalenderdage efter modtagelsen, såfremt de opfylder bygherrens formelle krav til udformning af faktura. Bygherren skal jf. stk. 11 betale det beløb, der på byggepladsen er ydet kontraktmæssige arbejder og materialer for.«

Det følger videre af AB § 22, stk. 11, at de 30 dage er løbedage. I tilfælde af for sen betaling skal BH dermed svare rente fra modtagelsesdatoen og frem til betaling af fakturaens hovedstol inkl. renter, jf. rentelovens § 3, stk. 1 og 2. Videre fremgår det af BSB'en, at fakturering skal ske i henhold til bekendtgørelse om elektronisk afregning med offentlige myndigheder nr. 991 af 7. oktober 2004.

Dette betyder i praksis, at når BH modtager en elektronisk faktura, har BH fra dag 1 (modtagelsesdagen) til og med dag 30 (forfaldsdagen) til at debitere beløbet som anført på fakturaen, hvis fakturaen i øvrigt kan godkendes til betaling, jf. rentelovens § 3, stk. 3.

Bekendtgørelse om elektronisk afregning med offentlige myndigheder nr. 991 af 7. oktober 2004 er erstattet af bekendtgørelse nr. 206 af 11. marts 2011. Bekendtgørelsen er fastsat i henhold til lovbekendtgørelse nr. 798 af 28. juni 2007 om offentlige betalinger og pålægger offentlige myndigheder at sende og afregne fakturaer elektronisk, ligesom fakturaer til det offentlige skal sendes elektronisk, jf. 2011-bekendtgørelsen §§ 1, stk. 1 og 5, stk. 1. Betaling af fakturaer til staten skal ske elektronisk ved bankoverførsel fra statens bankkonto til fakturaudstederens bankkonto.

Som statslig institution anvender BH's statens fakturerings- og betalingssystem (Navision Stat) til håndtering af fakturaer. Systemet er opsat således, at betaling sker ved træk på statens bankkonto på sidste rettidige betalingsdag (forfaldsdagen), hvis fakturaen i øvrigt er godkendt til betaling.... Systemet er fælles for statslige

betalinger, og efter det foreliggende anvender andre offentlige bygherrer tilsvarende systemer med lignende opspætninger, hvor betaling sker ved træk på myndighedens konto på forfaldsdagen.

»Posthusreglen« finder anvendelse i kontraktforholdet til E

E har gjort gældende, at det ældre obligationsretlige princip om »pengeskyld er bringeskyld« finder anvendelse i parternes kontraktforhold, og at dette princip ikke er fraveget ved aftale. Det er BH ikke enig i. BH gør gældende, at det følger af den almindelige retsorden, at »posthusreglen« finder anvendelse i kontraktforholdet til E. Det er ikke en betingelse for anvendelse af reglen, at den er konkret aftalt mellem parterne. Den omstændighed, at der mellem parterne er aftalt 30 løbedage har isoleret set ingen betydning for vurderingen af, om BH's betaling er foretaget rettidigt. Det afgørende er, om det er debiteringstidspunktet eller krediteringstidspunktet på parternes respektive bankkonti, der er bestemmende for, hvornår betaling er sket.

Historisk har udgangspunktet i dansk ret været princippet om, at »pengeskyld er bringeskyld«, hvilket også blev lovfæstet med gældsbrevslovens § 3 i 1938. Dette princip indebærer, at rettidig betaling har fundet sted, hvis kreditor har pengene i hænde inden for en af kreditor nærmere fastsat dato. I nutidig kontekst ville det ved bankoverførsler indebære, at beløbet skal være krediteret kreditors bankkonto. Dette er ikke længere retstilstanden. I dag er retstilstanden ved betalingsoverførsler mellem banker, at betalingens rettidighed vurderes efter det tidspunkt, hvor beløbet er trukket på debitors bankkonto (»posthusreglen« eller »pengeinstitutreglen«). Denne retstilstand er kodificeret i betalingslovens § 107, 2. pkt., og er fast antaget i den juridiske teori.

Betalingslovens § 107, der er præceptiv, jf. lovens § 6, regulerer betalingers rettidighed i forbindelse med elektroniske overførsler. Betalingslovens § 107 lyder således:

»Er en betaling udeblevet eller forsinket under omstændigheder som nævnt i § 104, stk. 1 og 2, eller § 105, stk. 1 og 2, kan misligholdelsesbeføjelser ikke af den grund gøres gældende over for betaleren, bortset fra krav på rente. *Er beløbet debiteret betalernes konto, er betaling sket med frigørende virkning for betaleren*« [Min understregning]

Betalingslovens § 107, 2. pkt. skal ikke forstås som en begrænsning af anvendelsesområdet for »posthusreglen« til de situationer, der er reguleret i § 107, 1. pkt. Tværtimod udtrykker § 107, 2. pkt. den almindelige regel for alle betalinger, der sker ved bankoverførsler. Det samme følger af pengeinstitutternes aftale om det fælles indbetalingssystem.

Fra litteraturen kan der navnlig henvises til Susanne Karstoft, Betalingsloven med kommentarer, side 839 ff og til Torsten Iversen i Obligationsret 1. del, 6. udgave, 2019, side 197, hvor sidstnævnte anfører følgende:

»Når reglerne i betalingsloven, pengeinstitutternes aftale om det fælles indbetalingssystem eller Nets' kreditorregler for indbetalingskort finder anvendelse, bliver det helt uinteressant at søge at fastlægge det nærmere opfyldelsessted for betalingen. De nye regler og aftaler har i meget vidt omfang overflødiggjort bestemmelsen i GBL § 3, der er fra 1938, og de i medfør af bestemmelsen udviklede antagelser om f.eks. betalingstid mv. I dag, hvor langt de fleste betalinger gennemføres som elektroniske transaktioner, er der heller ikke længere behov for en særlig lovregel, der giver debitor adgang til at foretage indbetaling til et pengeinstitut. Denne særlige regel - ofte kaldet »pengeinstitutreglen« - er fastslået i TL §§ 42 a, 42 h, 42 n og 47, stk. 2, KAL § 25 og FAL § 15, stk. 1. Ingen af disse bestemmelser er blevet formelt ophævet efter gennemførelsen af den for betaleren gunstigere regel i BTL § 107, 2. pkt.«

Den beskrevne retstilstand er en naturlig konsekvens af den praktiske virkelighed i samfundet, og det ville være meget særegent at insistere på, at betalinger til entreprenører under aftaler reguleret af AB 92, der sker ved bankoverførsler, skal reguleres af en regel om »pengeskyld er bringeskyld« (gældsbrevslovens § 3) i stedet for »posthusreglen« (betalingslovens § 107, 2. pkt.).

Betalingsloven trådte i kraft den 1. januar 2018. Som anført udtrykker betalingslovens § 107, 2. pkt. en kodificering af posthusreglen. Denne regel fandt dermed også anvendelse i 2017, og omfatter derfor også betalingen af faktura [1] (jf. BH's påstand nr. 1).

Der kan herved også henvises til, at Finansministeriet i 2009 nedsatte en arbejdsgruppe i Økonomistyrelsens regi, der havde til formål at analysere offentlige betalingssystemer med henblik på sikring af rettidig betaling af fakturaer fremsendt til offentlige myndigheder. Arbejdsgruppen har i Rapport af november 2010 om »Sikring af rettidig betaling« angivet »posthusreglen« som den sædvanlige ved betaling af fakturaer hos offentlige myndigheder. Det følger således af rapportens side 13, at: »Den mest anvendte regel for rettidig betaling af fakturaer hos de offentlige myndigheder skønnes at følge »posthusreglen«. Hvis forfaldsdatoen ikke er en bankdag, anses rettidig betaling at være sket efter »posthusreglen«, hvis pengene trækkes på debitors konto førstkommande bankdag herefter.«

Og tilsvarende i rapporten på side 53, pkt. 4.3.2, at:

»Ved rettidig betaling forstås, at e-fakturaen betales på forfaldsdagen. Betalingen opfattes som rettidigt, hvis fakturabeløbet anvises til leverandøren på forfaldsdagen, hvis forfaldsdagen er en bankdag eller førstkommande bankdag herefter«

Denne forståelse af »rettidig betaling« svarer til BH's anbringender i denne sag og underbygger eksistensen af posthusreglen også før betalingsloven trådte i kraft i 2018.

For BH's betaling af fakturaer gælder det, ligesom for øvrige statslige myndigheder, der anvender det fællesstatslige betalingssystem, samt formodentlig mange andre (offentlige) institutioner, at det statslige IT-system sædvanligvis og pr. automatik sætter debiteringen på statens bankkonto til den sidste rettidige betalingsdato (forfaldsdagen). Såfremt voldgiftsretten måtte finde, at der herved betales for sent, vil det få meget betydelige konsekvenser for offentlige myndigheders retsposition i forhold til allerede foretagne betalinger og fremtidige betalingstilrettelæggelse.

I en utrykt kendelse afsagt den 7. april 2020 (VBA sag C-14142) fandt voldgiftsretten, at betaling først var sket, når beløbet er kommet frem til kreditor, uanset om forfaldsdatoen er en bankdag eller ej. Sagens faktum vedrørende rentebetaling var i princippet lig faktum i nærværende sag. BH finder, at kendelsen er forkert.

Den ene af de fem fakturaer er betalt rettidigt, jf. gældsbrevslovens § 5, stk. 2

Hvis voldgiftsretten måtte komme frem til, at »posthusreglen« ikke finder anvendelse i kontraktforholdet mellem BH og E, gør BH subsidiært gældende, at faktura [1] (BH's påstand nr. 1) er betalt rettidigt, jf. gældsbrevslovens § 5, stk. 2.«

E har procederet i overensstemmelse med sit sammenfattende processkrift af 2. marts 2021, hvori er anført bl.a.:

»E gør gældende, at der ikke er holdepunkter for den af BH hævdede opfattelse. Dansk rets almindelige regel, som ikke er fraveget ved parternes aftale, er, at betaling for at være rettidig skal være til rådighed for kreditor senest på den sidste rettidige betalingsdag, og posthusreglen finder således ikke anvendelse mellem parterne, jf. nærmere ... nedenfor. Og der sker ikke udskydelse af betalingsfristen som følge af, at den sidste rettidige betalingsdag falder i en weekend eller på en helligdag, jf. nærmere ... nedenfor.

Uanset synspunkterne om posthusreglen og om spørgsmålet om udskydelse af betalingsfristen gælder i denne sag, hvor debitor er en offentlig myndighed, at parternes aftaleforhold er underlagt de begrænsninger, som følger af rentelovens regler vedrørende offentlige myndigheders aftaleindgåelse og det til grund herfor liggende direktiv 2011/7/EU af 16. februar 2011 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner. Den af BH hævdede

retsstilling er uforenelig med rentelovens regler og i strid med EU-retten og bør forkastes også med henvisning hertil. Herom henvises til bemærkningerne ... nedenfor.

De af delforhandlingen omfattede fakturaer

For de fem fakturaer, som BH har udvalgt til prøvelsen, og for 113 yderligere fakturaer gælder, at BH har meddelt, at styrelsen giver afkald på andre indsigelser, end at der med henvisning til posthusreglens anvendelse (og eventuel udskydelse som følge af weekend eller helligdag) er sket rettidig betaling. I alt er der dermed 118 fakturaer, for hvilke der ikke foreligger andre spørgsmål end dem, som er genstand for delforhandlingen den 9. marts 2021.

En gennemgang af de 118 fakturaer viser, at de kan inddeles i tre kategorier som anført nedenfor. Der henvises til oplysningerne i det for E udarbejdede støttebilag, som blev fremsendt til Voldgiftsnævnet den 27. februar 2021.

Kategori 1: (53 fakturaer)

Fakturaer med angivet sidste betalingsdato, der faldt i en weekend eller på en helligdag, og hvor betaling er sket ved debitering af BH's konto *den sidste hverdag før weekenden eller helligdagen*.

Faktura [1], jf. E's påstand (i) er omfattet af kategori 1. Den angivne forfaldsdato for faktura [1] er søndag den 29. oktober 2017. Betalingen blev debiteret BH's konto fredag den 27. oktober 2017, og beløbet var til rådighed på E's konto mandag den 30. oktober 2017.

For fakturaer i kategori 1 foreligger både spørgsmål om anvendelse af posthusreglen og spørgsmål om udskydelse af sidste rettidige betalingsdato på grund af weekend/helligdag.

For at BH's påstand om, at der er sket rettidig betaling, kan tages til følge, for så vidt angår fakturaer i kategori 1, skal BH have medhold i, (a) at posthusreglen finder anvendelse, eller (b) at sidste rettidige betalingsdag, hvis den falder i en weekend eller på en helligdag, udskydes til førstkommande hverdag. Opnår BH ikke medhold på et af disse punkter (eller begge), bør E's påstand (i) tages til følge.

Kategori 2: (14 fakturaer)

Fakturaer med angivet sidste betalingsdato, der faldt i en weekend eller på en helligdag, og hvor betaling er sket ved debitering af BH's konto *den første hverdag efter weekenden eller helligdagen*.

Faktura [2], [4] og [5], jf. E's påstande (ii), (iv) og (v) er omfattet af kategori 2. For faktura [2] er den angivne forfaldsdato lørdag den 30. november 2019. Betalingen blev debiteret BH's konto mandag den 2. december 2019, og beløbet var til rådighed på E's konto tirsdag den 3. december 2019. For både faktura [4] og [5] er den angivne forfaldsdato søndag den 5. april 2020. Betalingen blev for begge fakturaer debiteret BH's konto mandag den 6. april 2020, og beløbet var til rådighed på E's konto tirsdag den 7. april 2020.

For fakturaer i kategori 2 foreligger både spørgsmål om anvendelse af posthusreglen og spørgsmål om udskydelse af sidste rettidige betalingsdato på grund af weekend/helligdag.

For at BH's påstand kan tages til følge, for så vidt angår fakturaer i kategori 2, skal BH have medhold i, (a) at posthusreglen finder anvendelse, og (b) at sidste rettidige betalingsdag, hvis den falder i en weekend eller på en helligdag, udskydes til førstkommande hverdag. Opnår BH ikke medhold på begge punkter, bør E's påstand (ii), (iv) og (v) tages til følge.

Kategori 3: (51 fakturaer)

Fakturaer med angivet sidste betalingsdato, der faldt på en hverdag, og hvor betaling er sket ved debitering af BH's konto *den pågældende hverdag*.

Faktura [3], jf. E's påstand (iii), er omfattet af kategori 3. Den angivne forfaldsdato for faktura [3] er torsdag den 13. februar 2020. Betalingen blev debiteret BH's konto torsdag den 13. februar 2020, og beløbet var til rådighed på E's konto fredag den 14. februar 2020.

For fakturaer i kategori 3 foreligger alene spørgsmål om anvendelse af posthusreglen.

For at BH's påstand kan tages til følge, for så vidt angår fakturaer i kategori 3, skal BH have medhold i, at posthusreglen finder anvendelse. Opnår BH ikke medhold heri, bør E's påstand (iii) tages til følge.

Som det fremgår foran, er der i alt 67 fakturaer med angivet forfaldsdato i en weekend eller på en helligdag. En gennemgang viser, at BH, for så vidt angår 53 af de 67 fakturaer, foretog betaling (ved debitering af BH's konto) på den sidste hverdag før weekenden eller helligdagen, mens BH, for så vidt angår 14 af de 67 fakturaer, foretog betaling (ved debitering af BH's konto) på den første hverdag efter weekenden eller helligdagen.

Det anførte viser, at BH's egen praksis, hvor sidste rettidige betalingsdag falder i en weekend eller på en helligdag, er at foretage betaling (ved debitering af styrelsens konto) før den pågældende weekend eller helligdag. At det forholder sig sådan, fremgår nu også udtrykkelig af det ... fremlagte notat af 26. februar 2021 fra BH (fremlagt med BH's sammenfattende processkrift):

»I forhold til, at en forfaldsdato ligger på en søndag, så er lørdag/søndag og helligdage ikke bankdage, der kan kun udbetales på bankdage, derfor vil udbetaling i sådanne tilfælde skulle ske seneste på bankdag op til forfaldsdato.«

For to af de 118 fakturaer gælder, at de er udstedt med en betalingsfrist på fem kalenderdage. Det drejer sig om faktura [4] og [5], der indgår som to af de fem fakturaer, BH har udvalgt til prøvelsen (begge i kategori 2). Baggrunden for, at de to fakturaer har en betalingsfrist på fem kalenderdage, er, at de erstattede tidligere udstedte fakturaer (udstedt med sædvanlig betalingsfrist på 30 kalenderdage), som efter aftale blev krediteret af E, jf. herved pkt. 3.3 i E's processkrift af 6. februar 2021.

Parternes aftalegrundlag

BH's betalingsforpligtelse følger af det af styrelsen udarbejdede udbudsmateriale, som hviler på [AB 92](#), men med et antal modifikationer, som fremgår af BH's særlige betingelser til [AB 92](#) i byggesagsbeskrivelsen (BSB).

Af betydning for nærværende sag er modifikationen til [AB 92](#), § 22, stk. 1, hvoraf fremgår:

»Entreprenørens fakturaer skal betales af bygherren senest 30 kalenderdage efter modtagelsen, såfremt de opfylder bygherrens formelle krav til udformning af faktura.«

Af BSB fremgår endvidere (ligeledes ekstrakt side 64), at fakturering skal ske i henhold til [bekendtgørelse nr. 991 af 7. oktober 2004](#) om elektronisk afregning med offentlige myndigheder. Denne bekendtgørelse var på tidspunktet for indgåelse af aftalen afløst af [bekendtgørelse nr. 206 af 11. marts 2011](#) om elektronisk afregning med offentlige myndigheder, og aftalevilkåret må på den baggrund forstås som en henvisning til 2011-bekendtgørelsen.

2011-bekendtgørelsen indeholder ingen henvisning til posthusreglen eller andet, som kan støtte BH's opfattelse, og det gælder i øvrigt også for den tidligere bekendtgørelse fra 2004. Tværtimod gælder, at det fremgår af 2011-bekendtgørelsen (§ 3, stk. 1; materialesamling side 60), at ved afgivelse af en ordre eller rekvisition er offentlige myndigheder forpligtet til at oplyse om bl.a. »myndighedens politik vedrørende kredittid, dvs. hvilke kredittider myndigheden normalt accepterer«.

Heller ikke BH's nyere standardvilkår, der knytter sig til [AB 18](#) (»Entrepriseaftale på AB18-projekter«.), indeholder angivelse af, at posthusreglen efter BH's opfattelse skal finde anvendelse.

For en sikkerheds skyld bemærkes, at vilkåret om 30 kalenderdage betyder, at en faktura, der er udstedt eksempelvis den 1. marts, vil have sidste rettidige betalingsdato den 31. marts (idet marts måned har 31 dage). »Dag 1« af de 30 kalenderdage er dermed den 2. marts, og »dag 30« er den 31. marts. E forstår det sådan, at der er enighed mellem parterne herom, men bemærker, at BH's bemærkninger i sammenfattende processkrift, pkt. 34, er upræcise: Modtagelsesdagen er ikke »dag 1«, men »dag 0«.

De 30 kalenderdage er løbedage. Konsekvensen heraf er, at hvor BH ikke har betalt rettidigt, skal morarente beregnes fra forfaldsdatoen (datoen for BH's modtagelse af fakturaen) og ikke først fra sidste rettidige betalingsdag. Der er enighed mellem parterne herom, jf. BH's sammenfattende processkrift, pkt. 33.

Posthusreglen finder ikke anvendelse

Det er den almindelige regel i dansk ret, at en betaling for at være rettidig skal være kreditor i hænde inden udløb af den aftalte betalingsfrist. Reglen er kodificeret i [gældsbrevslovens § 3](#), og den gælder for al pengeskyld, medmindre reglen konkret er fraveget ved aftale mellem parterne eller ved lov.

Reglen er ikke fraveget ved parternes aftale, jf. gennemgangen i afsnit 4 foran.

På et antal områder er reglen fraveget ved lov. Det gælder for betaling af leje ([lejelovens § 32](#), [erhvervslejelovens § 42](#) og [almenlejelovens § 43](#)), betaling af pantebrevsydelser ([tinglysningslovens § 42 a](#)), betaling i henhold til kreditaftaler ([kreditaftalelovens § 25](#)) samt betaling af forsikringspræmier (forsikringsaftalelovens § 15). Disse bestemmelser fastslår, at betaling skal anses for rettidig, hvis der er sket indbetaling til et pengeinstitut inden for den aftalte betalingsfrist, uanset at betalingen først krediteres modtagerens konto på den næstfølgende hverdag eller senere (posthusreglen).

Reguleringen på disse områder er begrundet i særlige hensyn til forbrugere eller i, at konsekvenserne af at anse en kort betalingsoverskridelse for misligholdelse må anses for uproportionale, herunder med risiko for ophævelse af lejeforhold, forfald af samlet gæld, bortfald af forsikringsdækning m.v. For så vidt angår bestemmelserne i kreditaftaleloven og forsikringsaftaleloven, gælder, at de er præceptive i forbrugerforhold, men fravigelige i erhvervsforhold, jf. [kreditaftalelovens § 7, stk. 2](#), og forsikringsaftalelovens § 17.

Herudover gælder, at det offentlige, i hvert fald på visse områder, anerkender posthusreglen, for så vidt angår borgernes betalinger til det offentlige, jf. herved også pkt. 80 i BH's svarskrift med omtale af skatter og afgifter.

BH's synspunkt er tilsyneladende, at den særlige regulering, der er indført på de foran nævnte områder, har den konsekvens, at posthusreglen generelt har fortrængt princippet i [gældsbrevslovens § 3](#) som dansk rets almindelige regel.

Denne opfattelse savner holdepunkter. Retsstillingen er som anført foran, at den almindelige regel, som er kodificeret i [gældsbrevslovens § 3](#), gælder for al pengeskyld, medmindre reglen konkret er fraveget ved aftale mellem parterne eller ved lov. At dette er tilfældet, bekræftes af den særlige lovregulering, der er indført på enkelte områder, hvor der gælder særlige hensyn. Sådanne særlige hensyn foreligger ikke ved en bygherres (herunder BH's) betalinger for entreprisarbejder, hvor forsinket betaling alene udløser pligt til betaling af morarente.

Der kan endvidere henvises til, at det har været til overvejelse, om der i [renteloven](#) burde foretages generel regulering af spørgsmålet om, hvad der skal anses for rettidig betaling, jf. [betænkning nr. 1161/1989](#) om [renteloven](#) afgivet af en af Justitsministeriet nedsat arbejdsgruppe med den opgave at »gennemgå de problemer, som lov om renter ved forsinket betaling m.v. har givet anledning til i praksis«. Arbejdsgruppen henviste til reglerne i [tinglysningslovens § 42 a](#) og [lejelovens § 32](#) og anførte, at »[i] den hidtidige lovgivning er denne regel imidlertid kun

gennemført på afgrænsede områder, hvor misligholdelsesvirkningerne er særligt alvorlige, medens en ændring af hovedreglen i [gældslovens § 3, stk. 1](#), ikke er overvejet på mere almene områder [...]. Arbejdsgruppens anbefaling var ikke at indføre en generel regel i [renteloven](#).

På det entrepriseretlige område gælder i overensstemmelse med dansk rets almindelige regel, at betaling skal foretages, således at skyldige beløb er entreprenøren i hænde inden udløb af den aftalte betalingsfrist. Der kan f.eks. henvises til Mogens Hansen m.fl., [AB 92](#) for praktikere, 1993, side 83, og Erik Hørlyck, *Entreprise*, [AB 18](#) med kommentarer, 8. udgave, 2019, side 364.

Der henvises tillige til den voldgiftskendelse af 7. april 2020, ..., og som er udtryk for gældende ret.

BH gør gældende ..., at styrelsen »anvender statens fakturerings- og betalingsystem opsat på den måde, at betaling trækkes på BH's konto på den sidste rettidige betalingsdag«, samt at »[d]ette system anvendes helt standardmæssigt i statens bygge- og anlægssager«.

E har selvsagt ikke noget grundlag for at udtale sig om, hvad der er praksis hos BH, men det anførte forekommer overraskende.

Af den af Moderniseringsstyrelsen udarbejdede vejledning af 19. december 2019 om betalingsformidling i Navision Stat 9.4, som er det af staten anvendte økonomistyringssystem, fremgår følgende (side 91; ekstrakt side 88) under overskriften »Betalingsdato«:

»Datoen, der står i feltet, er lig med forfaldsdato, der svarer til den dag, betalingen hæves fra bankkontoen.

Bemærk: Skal betalingen være på kreditors konto på forfaldsdatoen, skal du registrere fakturaen med en bogføringsdato der svarer til en dag før den dato, der står anført på fakturaen. Ved udlandsbetalinger skal forfaldsdatoen være op til fire dagen før, hvis du skal være sikker på, at den er på kontoen.«

Det anførte viser, at Moderniseringsstyrelsen (i dag Økonomistyrelsen), der er den ansvarlige ressortmyndighed på betalingsområdet, er på det rene med, at det ved stillingtagen til betalingsdato er påkrævet, at betaleren forholder sig til, om aftalegrundlaget forudsætter, at betalingen skal være kreditor i hænde inden for den aftalte betalingsfrist (dansk rets almindelige regel), eller om det er tilstrækkeligt, at beløbet er debiteret betalerens konto på den sidste rettidige betalingsdag.

Hvis BH, som den gør gældende, har truffet det valg at anvende posthusreglen konsekvent, er der tale om forkert regel anvendelse og en tilsidesættelse af den anvisning, der er givet i vejledningen til, at myndigheden må forholde sig til, hvad der konkret er aftalt vedrørende betaling. Det anførte viser også, at den »praksis«, som BH påberåber sig, ikke er udtryk for en generel statslig praksis. Som anført under afsnit 4 foran indeholder BH's aftalevilkår, herunder fravigelser til [AB 92](#) og [AB 18](#), heller ingen henvisning til denne »praksis«.

BH's henvisning til bestemmelsen i [betalingslovens § 107](#) hviler på en fejllopfattelse.

Af bestemmelsens 2. pkt. fremgår, at »[e]r beløbet debiteret betalerens konto, er betaling sket med frigørende virkning«. Styrelsen gør gældende (sammenfattende processkrift, pkt. 39), at det følger heraf, at en betaling skal anses for rettidig, når den er debiteret debitors konto på datoen for sidste rettidige betaling.

Bestemmelsen i [betalingslovens § 107](#) drejer sig imidlertid ikke om, hvornår der skal foretages betaling, men om forsinkelses- og forsendelsesrisiko. Bestemmelsen fritager betaleren for ansvar i tilfælde af, at en betaling udebliver eller forsinkes (på grund af forhold, der ikke skyldes debitor). Det fremgår klart af bestemmelsens 1. pkt., der henviser til betalinger, der er »udeblevet eller forsinket under omstændigheder som nævnt i § 104, stk. 1 og 2, eller § 105, stk. 1 og 2«. I disse tilfælde, hvor det altså ikke skyldes debitors forhold, at en betaling udebliver eller forsinkes, er kreditor afskåret fra at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende. Det gælder imidlertid ikke - som det

udtrykkelig fremgår af bestemmelsen - krav om rente (hvad der udgør yderligere bekræftelse på, at bestemmelsen ikke regulerer, hvad der skal anses for rettidig betaling).

Bestemmelsen i § 107, 2. pkt., om betaling med frigørende virkning for debitor hviler på den forudsætning, at debitor har betalt rettidigt. Hvad der udgør rettidig betaling, reguleres ikke af [betalingsloven](#), men af parternes aftalegrundlag og dansk rets almindelige regler.

BH citerer Torsten Iversen (Obligationsret, 1. del, 6. udgave, 2019), jf. pkt. 42 i styrelsens sammenfattende processkrift. Det af Torsten Iversen anførte støtter ikke BH's opfattelse, men bekræfter det af E anførte, jf. det på side 196-97 anførte:

»BTL § 107, 2. pkt., hjælper ikke den debitor, der har betalt for sent, idet ordene »med frigørende virkning« forudsætter, at betalingen er rettidig. Initierer debitor først betalingstransaktionen efter betalingsfristens udløb, bliver han nok frigjort for det betalte beløb, da han ikke skylder dette længere, men kreditor har krav på morarenter efter de derom gældende regler.«

Ingen udskydelse på grund af weekend eller helligdag

Henset til sagens faktiske omstændigheder er det overraskende, at BH gør gældende, at der bør ske udskydelse af betalingsfristen, hvor sidste rettidige betalingsdato falder i en weekend eller på en helligdag.

For det første viser en gennemgang af fakturaerne i sagen, at BH i almindelighed har foretaget betaling (ved debitering af styrelsens konto) før den pågældende weekend eller helligdag. Det er tilfældet for 53 ud af de 67 fakturaer (79%), hvor sidste rettidige betalingsdato faldt i en weekend eller på en helligdag, jf. afsnit 3 foran.

For det andet har BH nu erklæret som sin opfattelse, at hvor sidste rettidige betalingsdato falder i en weekend eller på en helligdag, skal betaling ske (ved debitering af BH's konto) før den pågældende weekend eller helligdag, jf. BH's notat af 26. februar 2021 (bilag 130; citeret i pkt. 3.4 foran).

Et synspunkt om en statslig praksis om udskydelse, hvor sidste rettidige betalingsdato falder i en weekend eller på en helligdag, modsiges i øvrigt også Moderniseringsstyrelsens vejledning af 19. december 2019 om betalingsformidling i Navision Stat 9.4 (side 20 om »helligdagstabel«; ekstrakt side 84). Vejledningen bekræfter, at den almindelige fremgangsmåde er betaling før den pågældende weekend eller helligdag.

På dette grundlag er der ingen anledning til videre overvejelser med hensyn til, om reglen i [gældsbrevslovens § 5, stk. 2](#), kan finde analog anvendelse uden for [gældsbrevslovens](#) anvendelsesområde. Men for en sikkerheds skyld bemærkes, at reglen i [gældsbrevslovens § 5, stk. 2](#), ikke er udtryk for noget almindeligt princip i dansk ret.

Der henvises herved til forarbejderne til [gældsbrevsloven](#) af 1938 (lovforslag nr. 15 af 19. november 1937), ad de specielle bemærkninger til § 5, hvoraf fremgår, som følger ...:

»I nugældende Ret findes der ingen almindelig Lovregel om, hvornaar en Ydelse skal erlægges, naar Forfaldsdagen falder paa en Helligdag. Særlige Bestemmelser om Veksler findes i [Veksellovens § 72](#). Det er her fastsat, at betaling, naar en Veksler forfalder paa en lovbestemt Helligdag, først kan kræves den følgende Søndag, og at Fristen for vekselretlige Handlingers Foretagelse udstrækkes til den førstkommende Søndag, hvis Fristens sidste Dag er en Helligdag. [Checklovens § 55](#) indeholder, for saa vidt angaar checkretlige Frister, en tilsvarende Bestemmelse. Jfr. endvidere den specielle Regel i [Købelovens § 68](#). I øvrigt antages det nu i Almindelighed for Handelsforholds Vedkommende, at den foregaaende Søndag bliver Forfaldsdag, naar selve Forfaldsdagen er en Helligdag.«

Som det fremgår, var den almindelige opfattelse på daværende tidspunkt, for så vidt angår handelsforhold, at betaling måtte ske før forfaldsdagen, når denne faldt på en helligdag, herunder en søndag (lørdage var dengang

hverdage).

At reglen i [gældsbrevslovens § 5, stk. 2](#), ikke var udtryk for kodificering af en almindeligt antaget regel, illustreres også af en gennemgang af tilblivelsen af bestemmelsen.

I det oprindelige forslag i 1937 havde bestemmelserne i [gældsbrevslovens § 5, stk. 2](#) og 3, følgende udformning:

»Stk. 2. Hvis et Gældsbrevs Forfaldsdag falder paa en Helligdag eller paa Grundlovsdagen den 5. Juni, udskydes Forfaldsdagen til den følgende Søndag. Dette gælder ogsaa, naar Gældsbrevet lyder paa Betaling inden en vis Frist, som udløber paa en Helligdag eller Grundlovsdagen.

Stk. 3. Lyder et Gældsbreve paa Betaling i (11.) Juni eller (11.) December Termin, regnes den 11. som Forfaldsdag, men Betaling, der erlægges senest den 18. i Maaneden, anses for rettidig. Ved andre Gældsbreve har Skyldneren kun Løbedage, naar det er aftalt.«

Som det fremgår, regulerer bestemmelsen i stk. 3, hvornår debitor ifølge et gældsbreve indrømmes løbedage, nemlig 7 løbedage ved vilkår om betaling i juni eller december termin (samt hvor det i øvrigt måtte være aftalt). Af bemærkningerne til det fremsatte lovforslag fremgår følgende vedrørende den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 3:

»I Modsætning til den i 2det Stykke indeholdte Regel om Helligdage bliver der her ikke Tale om nogen Udskydelse af selve Forfaldsdagen. Det fastslås udtrykkelig, at den 11. regnes som Forfaldsdag, og at Løbedagene kun har den Betydning, at Betaling, der erlægges inden deres Udløb - d.v.s. senest den 18. - anses for rettidig. Hvis den 18. er en Søndag, maa Betaling for at være rettidig altsaa erlægges den 17.«

Forslaget indebar således, at der - i tilfælde, hvor debitor var indrømmet løbedage, og den sidste løbedag faldt på en søndag - ikke skete nogen udskydelse af forfaldsdagen. Forholdet omfattedes dermed ikke af den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, og betaling måtte følgelig for at være rettidig erlægges tidligere end den sidste løbedag.

I forbindelse med Rigsdagens behandling af lovforslaget ændredes bestemmelsen i [gældsbrevslovens § 5, stk. 2](#), sådan at »et Gældsbrevs Forfaldsdag« blev udvidet til at omfatte »et Gældsbrevs Forfaldsdag eller sidste rettidige Betalingsdag«. Konsekvensen heraf er, at der - for gældsbreve - sker en udskydelse også i tilfælde, hvor debitor er indrømmet løbedage, sådan at betaling den næstkommende hverdag anses for rettidig, hvor den sidste løbedag falder i en weekend eller på en helligdag. I eksemplet fra lovforslaget ... ville således gælde, at betaling den 19. anses for rettidig, hvis den 18. er en søndag.

Forløbet viser imidlertid tydeligt, at bestemmelsen i [gældsbrevslovens § 5, stk. 2](#), ikke var udtryk for en kodificering af en almindelig regel, men et valg mellem to muligheder, og at lovgiver traf et andet valg end den fremgangsmåde, som gældsbrevscommissionen anbefalede, og som ifølge commissionen var udtryk for gældende ret på daværende tidspunkt. En konsekvens heraf er, at bestemmelsen, som den blev vedtaget, finder anvendelse for gældsbreve, men at der ikke er noget grundlag for at tillægge bestemmelsen analog anvendelse for andre skyldforhold.

Det skal fremhæves, at forløbet har særlig betydning for (bl.a.) entrepriseretlige forhold, idet den kredit, der ydes bygherren, er løbedage, jf. [AB 92](#), § 22, stk. 11, og ikke en udskydelse af forfaldsdagen.

At reglen i [gældsbrevslovens § 5, stk. 2](#), ikke er udtryk for noget almindeligt princip, illustreres yderligere af, at spørgsmålet om udskydelse, hvis en frist udløber i en weekend eller på en helligdag, i lovgivningen er reguleret forskelligt på forskellige områder.

Efter [lejeloven](#), [erhvervslejeloven](#) og [almenlejeloven](#) gælder, at betalingsfristen udskydes, hvis lejen forfalder til betaling i en weekend eller på en helligdag (jf. [lejelovens § 33, stk. 3](#), [erhvervslejelovens § 43, stk. 2](#), og

[almenlejelovens § 44, stk. 2](#)), altså svarende til reglen i [gældsbrevslovens § 5, stk. 2](#).

Omvendt indeholder f.eks. kreditaftaleloven og forsikringsaftaleloven ikke en sådan regel, for så vidt angår betalinger i henhold til disse love.

Med hensyn til løn og lignende gælder (uden lovregulering og i overensstemmelse med dansk rets almindelige regel), at udbetaling for at være rettidig må ske før en weekend eller helligdag, hvor sidste rettidige betalingsdag falder i en weekend eller på en helligdag, jf. Lars Lindencrone Petersen, [Renteloven](#) med kommentarer, 5. udgave, 2017, side 71 med henvisning til Højesterets dom af 10. januar 1921, gengivet i [UfR 1921, side 231/2](#).

Der kan også sammenlignes med lovgivningens øvrige fristregler i tilfælde, hvor en frist udløber i en weekend eller på en helligdag. Også her gælder, at spørgsmålet er reguleret forskelligt på forskellige områder.

Efter [forældelsesloven](#) af 2007 gælder (§ 27, stk. 2), at hvor en frist udløber i en weekend eller på en helligdag, udstrækkes fristen til den førstkomende hverdag. [Forældelseslovens](#) regel indebærer en ændring i forhold til, hvad der gjaldt efter [1908-loven](#) (§ 2), jf. herved Sø- og Handelsrettens dom af 21. september 1998 gengivet i [UfR 1998, side 1701](#), der fastslog, at indlevering af stævning en mandag, hvor forældelsesfristen udløb den forudgående søndag, ikke var rettidig.

Fra retsplejelovens område kan henvises til Højesterets kendelse af 10. januar 2012 gengivet i [UfR 2012, side 1107](#), hvoraf fremgår, at anke første dag efter en helligdag, hvor fristen udløb på den pågældende helligdag, var for sent indgivet. Tilsvarende følger af Vestre Landsrets kendelse af 24. februar 1958 gengivet i [UfR 1958, side 603/2](#).

For så vidt angår [boafgiftsloven](#), kan henvises til Vestre Landsrets kendelse af 5. december 2003 gengivet i [UfR 2004, side 888](#), som fastslog, at der ikke var grundlag for at udstrække fristen for indlevering af boopgørelse, der udløb en lørdag, til den efterfølgende mandag, og at skifteretten derfor var berettiget til at opkræve morarente.

Kreditaftalelovens regel om fortrydelsesret (§ 19) indeholder ikke vilkår om udskydelse, hvis fristen på 14 kalenderdage udløber i en weekend eller på en helligdag.

[Sundhedslovens § 168, stk. 4](#), foreskriver udtrykkelig, at fristen (for indlevering af ansøgning om tilskud til et lægemiddel købt i et andet EU-/EØS-land), hvis den udløber i en weekend eller på en helligdag, forkortes til den sidste hverdag inden fristens udløb.

For så vidt angår angivelse af skatter og afgifter, sker der udskydelse til »den førstkomende bankdag«, hvis den sidste rettidige angivelsesdag er en banklukkedag, jf. [opkrævningslovens § 2, stk. 3](#).

Gennemgangen bekræfter, at der ikke i dansk ret gælder nogen almindelig regel svarende til [gældsbrevslovens § 5, stk. 2](#). En udskydelse af betalingsfristen, hvor den sidste rettidige betalingsdag falder i en weekend eller på en helligdag, kræver, at det er aftalt mellem parterne, eller at en sådan udskydelse er fastsat ved lov på det pågældende område.

Renteloven og EU-retten udelukker BH's standpunkt

Uanset hvordan man i øvrigt måtte bedømme de synspunkter, BH har fremført om posthusreglen - og om udskydelse på grund af weekend eller helligdag - gælder i nærværende sag, hvor debitor er en offentlig myndighed, at synspunkterne er uforenelige med ufravigelige regler i [renteloven](#) og i strid med det til grund for [rentelovens](#) regler liggende EU-direktiv.

Af [rentelovens § 3 b, stk. 1](#), fremgår, som følger:

»Angår kravet vederlag i henhold til en aftale omfattet af § 1, stk. 4, og er skyldner en offentlig myndighed, kan den aftalte betalingsfrist ikke være mere end 30 dage regnet fra det tidspunkt, da fordringshaver har afsendt eller fremsat anmodning om betaling.«

Bestemmelsen i § 1, stk. 4, omfatter bl.a. aftaler »mellem en erhvervsdrivende som led i dennes erhverv og en offentlig myndighed« (jf. henvisningen i § 3 b, stk. 1, til § 1, stk. 4).

De nævnte bestemmelser i renteloven implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/7/EU af 16. februar 2011 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner. Af direktivets artikel 4, stk. 3, litra a, nr. i, fremgår følgende:

»Medlemsstaterne sikrer i forbindelse med handelstransaktioner, hvor skyldneren er en offentlig myndighed, at a) betalingsfristen ikke overskrider følgende tidsfrister:

i) 30 kalenderdage efter skyldnerens modtagelse af en faktura, eller en tilsvarende betalingsanmodning«

BH's opfattelse, som ville indebære en kredittid ud over 30 kalenderdage, er uforenelig med rentelovens regel. Herved bemærkes tillige, at det fremgår af rentelovens § 1, stk. 4, at »fordringshavers ret til at kræve rente efter forfaldsdagen, jf. §§ 3-4, ikke [kan] udelukkes ved aftale, handelsbrug eller anden sædvane«.

Det fremgår direkte af direktivet, at en regel svarende til posthusreglen er udelukket, jf. præambelbetragtning nr. 17 :

»En debtors betaling bør betragtes som forsinket, for så vidt angår retten til morarenter, når kreditor ikke har det skyldige beløb til sin rådighed på forfaldsdatoen, forudsat at sidstnævnte har opfyldt sine lovbestemte og aftalemæssige forpligtelser.«

Tilsvarende fremgår af betænkning 1535/2012 om gennemførelse af direktivet (afgivet af en af Justitsministeriet nedsat arbejdsgruppe), jf. side 18 f:

»For så vidt angår spørgsmålet om hvornår en betaling er forsinket, fremgår det af præambelbetragtning 17, at en betaling bør betragtes som forsinket, når kreditor ikke har det skyldige beløb til sin rådighed på forfaldsdagen, forudsat at kreditor har opfyldt sine lovbestemte og aftalemæssige forpligtelser. Efter præambelbetragtningens ordlyd synes det afgørende således at være, hvornår kreditor kan disponere over beløbet, og ikke hvornår debitor har sendt beløbet til kreditor.«

Bestemmelsen i rentelovens § 3 b skal fortolkes direktivkonformt. Direktivets indhold kan ikke give anledning til tvivl, men for det tilfælde, at BH måtte have særlige synspunkter i relation til spørgsmålet om direktivkonform fortolkning, kan tillige henvises til notat af 18. maj 2012 fra Erhvervs- og Vækstministeriet, der indgår som bilag 6 til betænkning 1535/2012 om gennemførelse af direktivet. Notatet drejer sig om et andet spørgsmål af betydning for implementeringen af direktivet, men indeholder følgende bemærkning af mere generel karakter:

»Den EU-retlige fortolkningsstil tager dog udgangspunkt i formålsbetragtninger. Således lægger EU-Domstolen stor vægt på de fortolkede bestemmelsers sigte, navnlig set på baggrund af formålsangivelserne i den relevante retsaks præambel. EU-bestemmelser må derfor i almindelighed fortolkes på den måde, der giver dem størst mulig effektiv virkning.«

På det således foreliggende grundlag gælder, at den opfattelse, som forfægtes af BH, er uforenelig med renteloven og i strid med EU-retten. Det gælder såvel synspunktet om anvendelse af posthusreglen som synspunktet om udskydelse af betalingsfristen, hvor den falder i en weekend eller på en helligdag. De to synspunkter ville hver især føre til en kredittid, der overstiger den maksimalt tilladelige frist på 30 kalenderdage. Imødekomme af BH's påstande ville være i strid med EU-retten, og BH's opfattelse bør forkastes også med henvisning hertil.«

4. Aftale- og retsgrundlag

AB 92, § 22, stk. 1 og stk. 11, har følgende indhold:

»Efter skriftlig anmodning til bygherren har entreprenøren én gang hver måned ret til betaling for udført arbejde mv. Bygherren skal senest 15 arbejdsdage fra modtagelse af anmodningen, jf. stk. 11, betale det beløb, der på byggepladsen er ydet kontraktmæssige arbejder og materialer for.

Stk. 11. Entreprenørens tilgodehavende forrentes fra forfaldsdagen med rentelovens rentesats. Fristen i stk. 1 er løbedage.«

Bestemmelsen er en gennemførelse af forslag fremsat af Udvalget til revision af »Almindelige Betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed af 1972 (AB72)« i betænkning 1993/1246.

I betænkningen er vedrørende bestemmelsen anført bl.a.:

»Udvalget har mærket sig, at offentlige bygherrers administrative procedurer kan begrunde aftale om en kortvarig forlængelse af fristen på 15 arbejdsdage i stk. 1.

Fristen regnes som nævnt i stk. 11 i løbedage. I løbedagene har bygherren lejlighed til at kontrollere arbejdets udførelse og til at ekspedere betalingsbegæringen. Løbedagene er rentefrie, såfremt betalingsfristen overholdes. I modsat fald beregnes rente fra forfaldsdagen, dvs. fra den dag, hvor betalingsanmodningen er kommet frem til bygherren.«

Renteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 459 af 13. maj 2014.

Af loven fremgår bl.a.:

»§ 1, ...

Stk. 4. Angår kravet vederlag i henhold til aftale om levering af varer eller tjenesteydelser ... mellem en erhvervsdrivende som led i dennes erhverv og en offentlig myndighed, kan fordringshavers ret til at kræve rente efter forfaldsdagen, jf. §§ 3-4, ikke udelukkes ved aftale handelsbrug eller anden sædvane....

Stk. 5. Angår kravet vederlag i henhold til en aftale omfattet af stk. 4, og er skyldner en offentlig myndighed, kan betalingsfristen i § 3 b ... ikke fraviges til skade for fordringshaver.

...

§ 3. Rente skal betales fra forfaldsdagen, hvis denne er fastsat i forvejen.

...

§ 3 b. Angår kravet vederlag i henhold til en aftale omfattet af § 1, stk. 4, og er skyldner en offentlig myndighed, kan den aftalte betalingsfrist ikke være mere end 30 dage fra det tidspunkt, da fordringshaver har afsendt eller fremsat anmodning om betaling.«

De ovennævnte bestemmelser er indført ved lov nr. 1244 af 18. december 2021, som trådte i kraft den 1. marts 2013. Ved lovændringen blev Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/7/EU af 16. februar 2011 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner gennemført. Forud for fremsættelsen af lovforslaget (LFF 2012/14) havde Justitsministeriet nedsat en arbejdsgruppe, som skulle overveje og redegøre for, hvilke ændringer

af dansk ret, der var nødvendige for at gennemføre direktivet samt komme med et lovudkast med bemærkninger. LFF 2012/14 var i overensstemmelse med arbejdsgruppens udkast bortset fra enkelte redaktionelle ændringer.

Af arbejdsgruppens [betænkning nr. 1535/2012](#) s. 18 er om betalingsforsinkelse anført:

»For så vidt angår spørgsmålet om, hvornår en betaling er forsinket, fremgår det af præampelbetragtning 17, at en betaling bør betragtes som forsinket, når kreditor ikke har det skyldige beløb til sin rådighed på forfaldsdagen, forudsat at kreditor har opfyldt sine lovbestemte og aftalemæssige forpligtelser. Efter præampelbetragtningens ordlyd synes det afgørende således at være, hvornår kreditor kan disponere over beløbet, og ikke hvornår debitor har sendt beløbet til kreditor.

...

For så vidt angår tidspunktet fra hvilket der kan kræves betaling af morarenter, fremgår det af artikel 3, stk. 3, litra a, at der skal betales morarenter fra dagen efter sidste rettidige betalingsdag eller udløbet af betalingsfristen, hvis en sådan er fastsat i parternes aftale...«

Arbejdsgruppen har henvist til direktivets artikel 3, der imidlertid ifølge artiklens overskrift vedrører transaktioner mellem virksomheder. Transaktioner mellem virksomheder og offentlige myndigheder er reguleret i artikel 4, hvori er anført:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at kreditor i forbindelse med handelstransaktioner, hvor skyldneren er en offentlig myndighed, ved udløbet af den i stk. 3... fastlagte periode er berettiget til morarenter svarende til den lovbestemte rente, uden at det er nødvendigt at fremsende rykkerskrivelse, forudsat at

a) kreditor har opfyldt sine aftalemæssige og lovbestemte forpligtelser, og

b) kreditor ikke har modtaget det skyldige beløb rettidigt, medmindre skyldneren ikke er ansvarlig for forsinkelsen.

...

3. Medlemsstaterne sikrer i forbindelse med handelstransaktioner, hvor skyldneren er en offentlig myndighed, at

a) betalingsfristen ikke overskrider følgende tidsfrister:

i) 30 kalenderdage efter modtagelse af en faktura eller en tilsvarende betalingsanmodning... »

[Gældsbrevsloven](#) indeholder følgende bestemmelser om betaling af gældsbreve:

»§ 3. Er der ikke truffet aftale om betalingsstedet, skal betaling erlægges på fordringshaverens bopæl, eller, hvis han driver forretning, på forretningsstedet....

§ 5. ...

Stk. 2. Hvis et gældsbrevs forfaldsdag eller sidste rettidige betalingsdag falder på en helligdag eller en lørdag eller på grundlovsdagen den 5. juni, udskydes forfaldsdagen, henholdsvis sidste rettidige betalingsdag, til den følgende søgnedag. Dette gælder også, når gældsbrevet lyder på betaling inden en vis frist, som udløber på en helligdag eller en lørdag eller på grundlovsdagen.

Stk. 3. Lyder et gælds brev på betaling i (11.) juni eller (11.) december termin, regnes den 11. som forfaldsdag, men betaling anses for rettidig, når der erlægges senest den 18. i måneden eller, når denne er en helligdag eller en lørdag, den følgende søgnedag. Ved andre gældsbreve har skyldneren kun løbedage, når dette er aftalt.«

Betalingsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1719 af 27. november 2020 om betalinger, angår udstedere af elektroniske penge, udbydere af betalingstjenester og betalingsmodtagere. Loven indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

»§ 104. Iværksættes en betalingsordre af betaleren, er betalerens udbyder over for betaler ansvarlig for direkte tab som følge af manglende eller mangelfuld gennemførelse af betalingstransaktionen medmindre denne kan bevise, at betalingsmodtagers udbyder har modtaget beløbet ...

§ 105. Iværksættes en betalingsordre af betaleren via en udbyder af betalingstjenester, skal betalerens kontoførende udbyder tilbageføre et beløb svarende til det tab, som udbyder har lidt som følge af den manglende eller mangelfulde gennemførelse af betalingstransaktionen.

...

§ 107. Er en betaling udeblevet eller forsinket under omstændigheder som nævnt i § 104, stk. 1 og 2, eller § 105, stk. 1 og 2, kan misligholdelsesbeføjelser ikke af den grund gøres gældende over for betaleren, bortset fra rente. Er beløbet debiteret betalerens konto, er betaling sket med frigørende virkning for betaleren.

...

§ 113. Betalerens udbyder skal sikre, at beløbet for betalingstransaktionen krediteres betalingsmodtagerens udbyders konto senest ved afslutningen af den førstkommande arbejdsdag efter modtagelsestidspunktet...«

Betalingsloven er fra 2017 og afløste lov nr. 385 af 25. maj 2009 om betalingstjenester og elektroniske penge. Bestemmelsen i § 107 i betalingsloven er ifølge bemærkningerne (LFF 157/2017) identisk med den tidligere § 69 i betalingstjenesteloven. I bemærkningerne til bestemmelsen er anført (LFF 119/2008):

»Til § 69

Direktivet om betalingstjenester regulerer ikke forholdet mellem betaler og betalingsmodtager i tilfælde af manglende eller mangelfuldt gennemførte betalingstransaktioner. Det foreslås derfor at videreføre lov om visse betalingsmidlers regel om forholdet mellem betaler og betalingsmodtager i disse situationer.

Det betyder, at hvis en betaling er udeblevet eller forsinket under omstændigheder som nævnt i forslaget til § 68, stk. 1 og 2, kan misligholdelsesbeføjelser ikke af den grund gøres gældende overfor betaleren, bortset fra krav på rente. Er der sket debitering på betalers konto, er betaling sket med frigørende virkning for brugeren.

Det vil sige, at selvom betalers udbyder efter forslaget til § 68, stk. 1, ikke er ansvarlig for direkte tab, der skyldes betalingsmodtagers udbyders forhold, vil betaler i disse tilfælde ikke lide et tab, fordi betaling vil være sket med frigørende virkning for brugeren, når der er sket træk på betalers konto.«

Det Fælles Indbetalings System er udviklet i fællesskab af pengeinstitutterne og PBS A/S, nu Nets Denmark A/S. Systemet er baseret på et »Indbetalingskort«, (FI-kort), som kreditor udsteder og sender eller udleverer til debitor. Indtil nedlæggelsen af posthusene kunne debitor vælge at betale på et posthus eller i et pengeinstitut, eventuelt ved brug af netbank. Pengeinstitutterne har i forbindelse med udviklingen af systemet også udviklet et sæt Kreditorregler for det fælles indbetalingssystem. Disse regler indgår i aftalen mellem en erhvervskunde og banken. Af reglerne fremgår bl.a., at betalingsdagen er den dag, hvor indbetalingskortet stemples i pengeinstituttet. Sker betalingen ved overførsel fra debtors konto, er betalingsdagen den dag, debtors konto debiteres. Rettidige betalinger, som ikke tilbageføres, anses som frigørende betaling for debitor.

5. Voldgiftsrettens bemærkninger og resultat

Det er voldgiftsrettens opfattelse, at udgangspunktet efter dansk ret forsat i overensstemmelse med [gældsbrevslovens § 3](#) er, at rettidig betaling foreligger, når betalingen er kommet frem til kreditor på den angivne forfaldsdag. [AB 92 § 22, stk. 11](#), jf. stk. 1, må forstås i overensstemmelse hermed.

Parterne har aftalt [AB 92](#) med den ændring, at der tilkommer BH en betalingsfrist på 30 kalenderdage i stedet for 15 arbejdsdage som angivet i § 22, stk. 1. Udgangspunktet er herefter, at BH skal betale rente, såfremt betalingen er kommet frem til E senere end 30 kalenderdage efter, at BH har modtaget fakturaen fra E.

Ad fakturanr. [2] (påstand 2), fakturanr. [4] (påstand 4) og fakturanr. [5] (påstand 5)

Fælles for de 3 fakturaer er, at forfaldsdagen var enten en lørdag eller en søndag, og at betalingen derfor blev debiteret BH's konto den efterfølgende hverdag. BH har med henvisning til [gældsbrevslovens § 5, stk. 2](#), anført, at i tilfælde, hvor forfaldsdagen falder i en weekend eller på en helligdag, udskydes denne til den efterfølgende bankdag.

Henset til forarbejderne til bestemmelsen i [gældsbrevslovens § 5, stk. 2](#), der tilsvarende er indføjet i lejelovgivningen, finder voldgiftsretten, at bestemmelsen ikke kan anses for et generelt gældende princip i dansk ret, hvorfor betalingen af de anførte fakturaer ikke kan anses for rettidig.

Ad fakturanr. [1] (påstand 1) og fakturanr. [3] (påstand 3)

Der er mellem parterne i overensstemmelse med BH's forpligtelser efter bekendtgørelse om elektronisk afregning med offentlige myndigheder, jf. [bekendtgørelse nr. 206 af 11. marts 2011](#), aftalt elektronisk afregning, og E har fremsendt fakturaer elektronisk med angivelse af FIK-kode til betaling. BH har på den baggrund påberåbt sig bestemmelserne i [betalingslovens § 107, 2. pkt.](#), hvoraf fremgår, at er beløbet debiteret betalerens konto, er betaling sket med frigørende virkning for betaleren. Endvidere har BH henvist til, at det følger af »den almindelige retsorden« ved betalingsoverførsler mellem banker, at betalingens rettidighed vurderes efter det tidspunkt, hvor beløbet er trukket på debtors bankkonto. Det samme følger efter BH's opfattelse af pengeinstitutternes aftale om det fælles indbetalingssystem.

Voldgiftsretten finder, at bestemmelsen i [betalingslovens § 107](#) omhandler forholdet mellem betaleren og betalingsmodtageren i tilfælde, hvor der foreligger manglende eller mangelfuld gennemførelse af en betalingstransaktion, og at den tager sigte på at friholde betaleren for risikoen for betalingens forsendelse og forsinkelse i disse tilfælde. Bestemmelsen i [betalingslovens § 107, 2. pkt.](#), er dermed ikke en almindelig regel for alle betalinger, der sker ved bankoverførsler, der kan begrunde, at posthusreglen er lovfæstet.

Derimod findes den omstændighed, at det er fastlagt i parternes aftale, at E skal fremsende fakturaer med angivelse af FIK-kode til brug for betalingen gennem Det Fælles Indbetalingssystem, at indebære, at E har tiltrådt indbetalingssystemets regel om, at betalingsdagen er den dag, hvor debtors konto debiteres, hvis betalingen sker ved overførsel fra debtors konto, således at [AB 92 § 22, stk. 11](#), jf. stk. 1, herved må anses for fraveget ved parternes aftale. BH's betaling af fakturanr. [1] (påstand 1) og fakturanr. [3] (påstand 3) er således isoleret set rettidig i henhold hertil.

Dommerne Ulla Langholz og Ole Græsbøll Olesen bemærker herefter: BH er imidlertid en offentlig myndighed, og det følger herefter af bestemmelsen i [rentelovens § 3 b, stk. 1](#), at der ikke kan aftales en længere betalingsfrist end 30 dage regnet fra det tidspunkt, hvor fordringshaveren har afsendt eller fremsat anmodning om betaling. Bestemmelsen er en gennemførelse af artikel 4, stk. 3, litra a, pkt. i) i [Direktiv 2011/7/EU](#), og det følger af samme direktivs betragtning 17, at en debtors betaling bør betragtes som forsinket for så vidt angår retten til morarenter, når kreditor ikke har det skyldige beløb til sin rådighed på forfaldsdatoen, forudsat denne har opfyldt sine lovbestemte og aftalemæssige forpligtelser, hvilket svarer til hovedreglen i dansk ret, jf. [gældsbrevslovens § 3](#). Det følger videre af [rentelovens § 1, stk. 4](#), at retten til at kræve renter efter forfaldsdagen, jf. [rentelovens §§ 3-4](#), ikke kan udelukkes ved aftale, handelsbrug eller anden sædvane.

Herefter, og da betalingen af de to fakturaer først har været til rådighed på E's konto mere end 30 dage efter fakturaernes afsendelsestidspunkt, også når bortses fra, at der i fakturaen omfattet af påstand 3 er indeholdt 45 løbedage mod de aftalte 30 løbedage, stemmer vi i det hele for at tage E's påstande til følge.

Dommer Henrik Gunst Andersen udtaler:

Det fremgår af byggesagsbeskrivelsen, at E's fakturaer skal betales af BH senest 30 kalenderdage efter modtagelsen, hvorfor parternes aftale er i overensstemmelse med rentelovens § 3 b. Parterne har med aftalen om brug af Det Fælles Indbetalingssystem fastlagt, hvornår betalingen skal anses for sket.

EU-direktivets betragtning 17, hvorefter forsinkelse foreligger, hvis kreditor ikke har det skyldige beløb til rådighed på forfaldsdagen kan ikke føre til, at betalingen af fakturaerne omhandlet af påstand 1 og 3 ikke er rettidige, da direktivets bestemmelser ikke har en regel svarende til det, som fremgår af betragtningen. Direktivets bestemmelser regulerer betalingsfristen, men ikke hvornår en betaling anses for sket. Hertil kommer, at begrebet »forsinket betaling« i direktivets artikel 2, nr. 4, er defineret som betaling, der ikke foretages inden for den aftalemæssige eller lovbestemte betalingsfrist. Direktivets bestemmelser afskærer på den baggrund ikke anvendelsen af Det Fælles Indbetalingssystemets ordning, hvorefter en betaling er foretaget den dag, hvor debtors konto debiteres betalingen, hvis betalingen sker senest 30 dage efter modtagelsen af fakturaen.

Jeg stemmer derfor, og under hensyntagen til at fortolkningsspørgsmålet i relation til EU-retten er til afgørelse under en voldgiftssag, for at tage BH's påstand 1 og 3 til følge.

Der afsiges kendelse i overensstemmelse med flertallet.

BH skal betale omkostningerne til Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed, herunder honoraret til voldgiftsdommerne, ved delforhandlingen. Med hensyn til udgifter til E's advokat indgår disse i fastsættelsen af sagsomkostninger i forbindelse med sagens afslutning.

Thi bestemmes

(i) BH tilpligtes at anerkende, at sidste rettidige betalingsdato for faktura [1] var den 29. oktober 2017, og at BH's betaling, der var til rådighed på E's konto den 30. oktober 2017, dermed var for sen.

(ii) BH tilpligtes at anerkende, at sidste rettidige betalingsdato for faktura [2] var den 30. november 2019, og at BH's betaling, der var til rådighed på E's konto den 3. december 2019, dermed var for sen.

(iii) BH tilpligtes at anerkende, at sidste rettidige betalingsdato for faktura [3] var den 13. februar 2020, og at BH's betaling, der var til rådighed på E's konto den 14. februar 2020, dermed var for sen.

(iv) BH tilpligtes at anerkende, at sidste rettidige betalingsdato for faktura [4] var den 5. april 2020, og at BH's betaling, der var til rådighed på E's konto den 7. april 2020, dermed var for sen.

(v) BH tilpligtes at anerkende, at sidste rettidige betalingsdato for faktura [5] var den 5. april 2020, og at BH's betaling, der var til rådighed på E's konto den 7. april 2020, dermed var for sen.

BH skal efter påkrav og opgørelse fra Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed betale omkostningerne ved delforhandlingen.

Fodnoter

[1] *Lars Lindenchrone Petersen: Renteloven med kommentarer*, 5. udg. (2017) s. 71.

[2] *Susanne Karstoft*: Betalingsloven med kommentarer (2020) s. 839 ff.; *Torsten Iversen*: *Obligationsret*, 1. del, 6. udg. (2019) s. 196 f. [Noten findes ikke i den citerede passus, men er tilføjet her].